

رسالة محمد

درس ۲۳:

عقاید و سبک زندگی مردم در

ایران باستان

اهداف درس ۲۳

از دانش آموزان انتظار می رود پس از تدریس درس ۲۳:

- ۱- اهمیت تعلیمات مذهبی در ایران باستان را توضیح دهند.
- ۲- در مورد دین زرتشت ، اهورا مزدا و اهریمن شرح دهند.
- ۳- درباره دین های دیگر در ایران باستان به جز دین زرتشتی و نحوه برخورد موبدان با آن ها توضیح دهند.
- ۴- مواد مصرفی در تغذیه مردم در ایران باستان را نام برده و شرح دهند.
- ۵- آداب غذا خوردن مردم در ایران باستان را توضیح دهند.
- ۶- درباره اهمیت پوشاک در ایران باستان و اطلاعات ما در این مورد توضیح دهند.
- ۷- در مورد پوشاک زنان و مردان شرح دهند.
- ۸- ورزش های مهم در ایران باستان را نام ببرند.
- ۹- بیان هردوت درباره سه چیزی که ایرانیان باستان به فرزندانشان می آموختند را نام ببرند.
- ۱۰- درباره بازی چوگان و تاریخچه آن توضیح دهند.
- ۱۱- در مورد واژه جشن و معنا و مفهوم آن شرح دهند.
- ۱۲- جشن های مهم در ایران باستان را نام ببرند.
- ۱۳- درباره جشن نوروز توضیح دهند.
- ۱۴- ویژگی های جشن نوروز در این زمان را شرح دهند.

خوراک و
پوشاک

?

شیوه زندگی

?

آئین ها و
جشن ها

?

باورها

?

دین

اقوام آریایی بعضی از عناصر خلقت مانند آب، آتش، خاک و باد را مقدس می شمردند و برای آن ایزدانی قائل بودند.

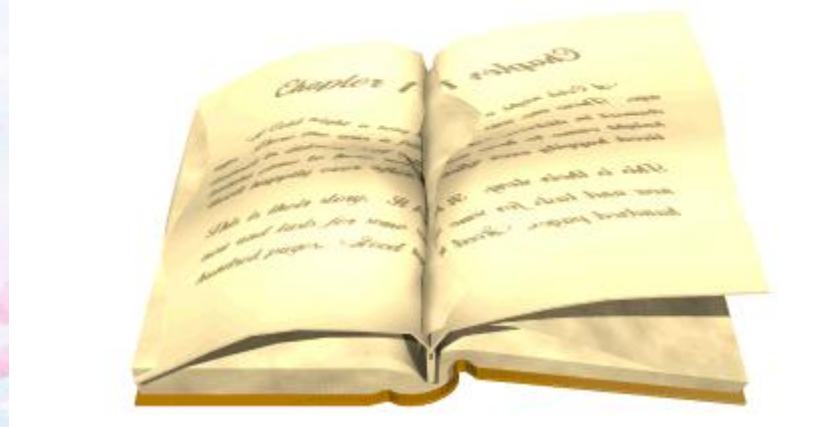
زرتشت پیامبر ایران باستان، مردم را به **پرستش اهورامزدا**، خدای بزرگ و یکتا دعوت کرد.

اهورا مزدا = منشاء تمام خوبی ها
اهریمن = منشاء تمام بدی ها

در حال مبارزه

به منظور یاری اهورامزدا مردم پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک
را سرمشق زندگی خود قرار دهند.

کتاب مقدس زرتشتیان = اوستا

ایرانیان باستان آتش را مقدس می شمردند. در دوره ساسانیان
آتشکده های زیادی در ایران ساخته شد.

آتشکده نیاسر
کاشان

آتشکده آدریان
تهران
خیابان جمهوری

آتشفده آدریان
تهران

سفر نویس
.com

آتشکده آدریان
تهران

آتشکده آدریان
تهران

سفرنویس
.com

آتشگاه

دودکش آتشکده

در دوره ساسانیان دین زرتشتی دین رسمی ایران بود.

اما پیروان دین های دیگر مانند:

مسیحی، یهودی، بودایی و مانوی نیز در ایران زندگی می کردند.

موبدان زرتشتی با رواج دین های دیگر در ایران مخالف بودند و نسبت به پیروان

سایر ادیان سختگیری می کردند.

تغذیه و آداب غذا خوردن

غذای اصلی مردم غلات مخصوصاً گندم و جو بود.
(تهیه آرد و پخت انواع نان و شیرینی)

ایرانیان باستان برای آرد کردن
غلات، آسیاب های آبی را ابداع
کرده بودند.

آسیاب آبی
دزفول

علاوه بر نان، از انواع گوشت حیوانات اهلی، گوشت پرندگان شکاری، تخم پرندگان، شیر بز و میوه ها و سبزیجات و شربت ها برای تغذیه استفاده می شد.

در آن دوره برخی از مواد غذایی مانند روغن زیتون از یونان و ادویه از هندوستان به ایران وارد می شده است.

آداب غذا خوردن

✓ سخن گفتن به هنگام غذا خوردن گناه شمرده می شد.

✓ شستن دست ها قبل و بعد از غذا

✓ خواندن دعای نان در ابتدا و پایان غذا

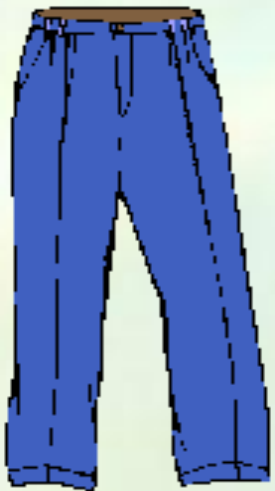
✓ استفاده از ظروف سفالی، سنگی و فلزی

پوشاک

اطلاعات ما از پوشاک آن دوره با کمک مجسمه ها، نقاشی ها و یا تصاویری که بر روی سنگ ها ، ظروف و سکه ها نقش بسته اند به دست آمده است.

✓ پوشش بدن اهمیت می دادند

✓ از برهنگی اجتناب می کردند.

ایرانیان نخستین کسانی بودند که شلوار را طراحی کردند و پوشیدند.

پوشاک مردان: شلوار، بالا پوش های آستین دار و کلاه نمدی

پوشاک زنان: شلوار، پیراهن های بلند و نوعی سر بند

لباس های ایرانی مورد توجه بزرگان و درباریان روم و یونان بود.

پوشش مردمان ماد

پوشش مردان و زنان
در تخت جمشید

ورزش

علاقه به ورزش های رزمی و پهلوانی مانند کشتی

اشاره به پهلوانانی همچون: رستم، سهراب، سیاوش و گُرد آفرید در شاهنامه فردوسی

هرودوت:

ایرانیان به فرزندان خود سه چیز را می آموختند:

۱. سوار کاری

۲. تیر اندازی

۳. راستگویی

ورزش های مورد علاقه مردم:

سوار کاری، تیر اندازی، شکار، پرتاب سنگ یا فلاخن و نیزه و زوبین

چوگان بازی ورزشی است که ایرانیان باستان آن را ابداع کرده اند.

در شاهنامه فردوسی به چوگان بازی اشاره شده است. در زمان هخامنشیان و ساسانیان این ورزش انجام می شده است.

پرتاب فلاخن

در چوگان بازی اسب سواران از یک چوب دست به نام چوگان و یک گوی
استفاده می کردند.

جشن ها

واژه جشن از یِشت و یَسَنه اوستایی گرفته شده به معنای پرستیدن و نیایش

بیشتر جشن های آن دوره اهمیت دینی داشته و با نیایش به درگاه خدا همراه بوده است.

جشن ها ارتباط زیادی با تغییر فصل ها و شروع و پایان کار کشاورزی داشتند.

یکی از باشکوه ترین جشن های ایرانی که در آغاز فصل بهار برگزار می شده است.

نو شدن سال، رویش طبیعت و شروع فعالیت های کشاورزی

زمان پیدایش نوروز با توجه به اشاره شاهنامه: جشن تاجگذاری جمشید پادشاه
اسطوره ای ایران

در زمان هخامنشیان این جشن در تخت جمشید برگزار می شد.

پس از اسلام، ایرانیان ظاهر و شکل نوروز را نگه داشتند، اما محتوا و سنت های آن را عوض کردند.

نوروز باستانی، نوروز پادشاهان و فرصتی برای آنها بود تا بزرگی خود را به رخ مردم بکشند و از آنها هدیه بگیرند.

اما امروزه، نوروز ایرانی، سنتی مردمی و وسیله ای برای ارتباط قلبی میان مردم و خداوند است.

مردم به مناسبت نوروز، جشن گرفته و قرآن بر سر سفره هفت سین می گذارند.

آنها به دیدار بزرگترهای فامیل رفته و به یکدیگر هدیه می دهند.

در ایام نوروز، زیارتگاه های مختلفی هم چون حرم امام رضا (ع) از شلوغ ترین مکان ها در ایران است و همه در هنگام تحویل سال، مشغول دعا و سخن گفتن با خدا هستند.

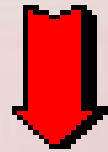
آئین های نوروز

سفره هفت سین

آئین های نوروز

خانه تکانی

آئین های نوروز

پختن سمنو

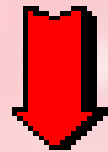
آئین های نوروز

دیدار
بزرگتر های
فامیل

آئین های نوروز

عیدی دادن

چاقو

Photo: M.S.Moosavi

نوروز هدیه فرهنگ ایران به جهانیان:
آیا می دانید که اکنون، نوروز (اول فروردین) یک روز جهانی
است و علاوه بر ایران، در برخی کشورها و نقاط دیگر جهان،
این روز جشن گرفته می شود و مراسم مخصوص به خود دارد؟
آیا میدانید چه کشورهایی؟

پاپکین

